

Handläggare
Engström Bo

Datum
2016-04-06

Diarienummer
ALN- 2015-0277.63

Äldrenämnden

Utredning om geografiskt behov av vård- och omsorgsboende 2016-2020

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta

att lägga utredningen till handlingarna.

Sammanfattning

Äldreförvaltningen har fått i uppdrag av äldrenämnden att komplettera nämndens bostadsförsörjningsplan med en plan avseende särskilt boende utanför Uppsala tätort. Förvaltningen har genomfört en utredning/genomlysning som visar att det totala behovet av vård- och omsorgsboende på kommunens landsbygder år 2020 i stort sett kan tillgodoses med dagens lägenhetsbestånd. Inom Uppsala tätort prognostiseras ett betydande underskott av lägenheter år 2020 om inte nya lägenheter tillskapas.

Ärendet

Äldreförvaltningen fick i samband med att bostadsförsörjningsplanen antogs i uppdrag av äldrenämnden att komplettera nämndens bostadsförsörjningsplan med en plan avseende särskilt boende utanför Uppsala tätort. Förvaltningen har därför genomfört en utredning av behovet av vård- och omsorgsboende, både på kommunens landsbygder och i Uppsala stad. Utredningen har genomförts utifrån demografisk statistik på kommunens delområden och redovisas i tre bilagor till denna tjänsteskrivelse.

Utredningen visar på att det totala behovet av vård- och omsorgsboende på kommunens landsbygder och tätorter år 2020 i stort sett kan tillgodoses med dagens lägenhetsbestånd. I vissa delar av kommunens tätorter och landsbygder prognostiseras ett överskott av bostäder och i andra delar ett underskott. Inom Uppsala tätort prognostiseras ett betydande underskott av lägenheter år 2020 om inte nya lägenheter tillskapas.

Behovsbedömningen har gjorts för år 2020. Att göra längre behovsframskrivningar har inte varit möjligt då statistiskberäkningar för kommunens delområden endast finns framtagna för de närmaste fem åren.

Äldreförvaltningen

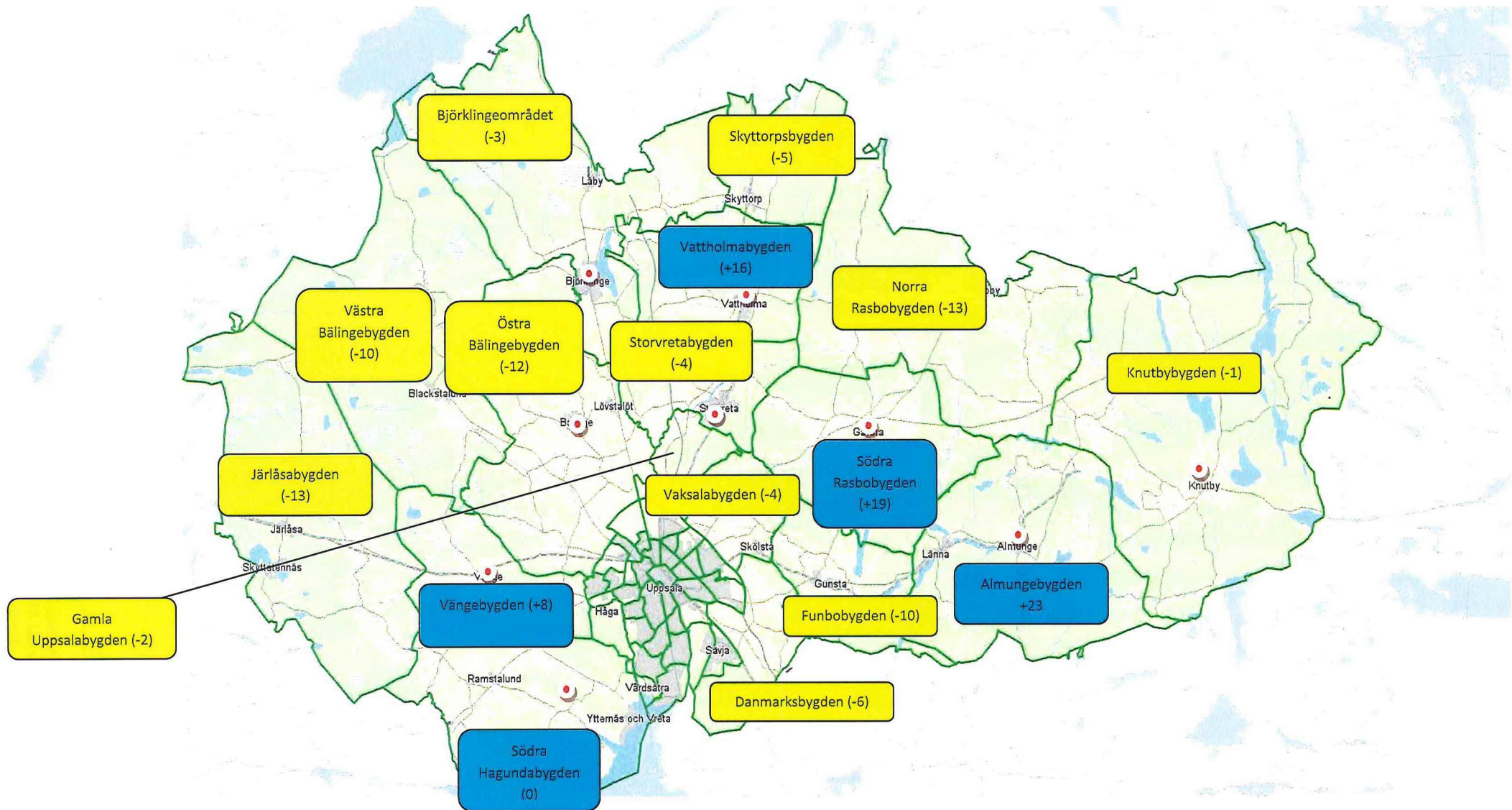
Gunn-Henny Dahl
Förvaltningsdirektör

Bilaga 1: Beskrivning av geografiskt behov av vård- och omsorgsboende inom Uppsalas tätorter och landsbygder år 2020.

Bilaga 2: Beskrivning av geografiskt behov av vård- och omsorgsboende inom Uppsala stads delområden år 2020.

Bilaga 3. Redovisning av metod för beräkning av delgeografiskt behov av lägenheter inom vård- och omsorgsboende.

Bilaga 1: Beskrivning av geografiskt behov av vård- och omsorgsboende inom Uppsalas tätorter och landsbygder år 2020.

Beräknad balans av boendeplatser utifrån demografi per delområden år 2020 (vissa bygder sammanslagna)

UNDERSKOTT	Platser	BALANS/ÖVERSKOTT	Platser
Västra och Östra Bälingebygden	-22	Södra Hagundabygden	0
Funbo- och Danmarksbygden	-16	Vaksala, Södra Rasbo- och Norra Rasbobygden	+2
Gamla Uppsala- och Storvretabygden	-6	Skyttorpsbygden, Vattholmabygden och Björklingeområdet	+8
Järlåsabygden och Vängebygden	-5	Almungebygden	+23
Knutbybygden	-1	Beräknad balans totalt år 2020 = - 18 platser¹	

Beskrivning av geografiskt behov av vård- och omsorgsboende inom Uppsalas tätorter och landsbygden år 2020

Sammanfattning

Kartan på föregående sida visar skillnaden mellan antal lägenheter per område år 2016 och det beräknade behovet per delområde år 2020. Fram till år 2020 beräknas det föreligga ett visst behov av ytterligare lägenheter i särskilt boende jämfört med år 2016, för att uppnå balans mellan utbud och efterfrågan på landsbygderna som helhet. År 2020 beräknas det totalt på kommunens landsbygder och tätorter finnas ett underskott om 18 lägenheter i vård- och omsorgsboende om inte nya lägenheter tillskapas.

Delgeografisk kartläggning och framtida utbyggnadsplaner

Med utgångspunkten att respektive delområde ska vara "självförsörjande" på vård- och omsorgsbostäder (eller åtminstone att brist på lägenheter inom ett delområde ska kunna vägas upp av överskott i ett närliggande) kommer det som framgår av kartan främst att finnas en brist på lägenheter inom de västra delarna av Uppsala landsbygder (särskilt inom Bältingebygderna). Underskottet av lägenheter är dock inte så stort att det motsvarar behovet av ett helt vård- och omsorgsboende till år 2020.

I dagsläget finns planer på att ersätta Skogsgården med ett nytt vård- och omsorgsboende inom Storvreta tätort, vilket skulle kunna balansera det underskott av lägenheter som finns inom Storvreta- och Gamla Uppsalabygden.

Inom Funbo- och Danmarksbygden finns ett underskott om 16 lägenheter. Detta kan i viss mån balanseras genom det överskott av lägenheter som beräknas finnas i de närliggande bygderna Almungebygden och Södra Rasbobygden. Dessutom beräknas ett relativt stort överskott av platser i Sävja-Bergsbrunna, som enligt Uppsalas nyckelkodsområden räknas in till Uppsala stad men som egentligen enligt SCB:s tätortsavgränsning är en egen tätort utanför Uppsala stad.

Bilaga 2. Beskrivning av geografiskt behov av vård- och omsorgsboende inom Uppsala stads delområden år 2020

Sammanfattning

Kartan på nästkommande sida visar skillnaden mellan antal lägenheter per område år 2016 (inklusive de 144 lägenheter som tillkommit/tillkommer under 2015-2016) och det beräknade behovet per delområde år 2020. Fram till år 2020 beräknas ett behov av ytterligare totalt 190 lägenheter (d v s 2-3 vård- och omsorgsboenden) i särskilt boende jämfört med år 2016 för att uppnå balans mellan utbud och efterfrågan inom staden som helhet.

Delgeografisk kartläggning och framtida utbyggnadsplaner

Med utgångspunkten att respektive delområde ska vara "självförsörjande" på vård- och omsorgsbostäder (eller åtminstone att brist på lägenheter inom ett delområde ska kunna vägas upp av överskott i ett närliggande) kommer det som framgår av kartan finnas ett behov av utbyggnad i framför allt ett stråk mellan de västra och östra delarna av staden och i innerstaden.

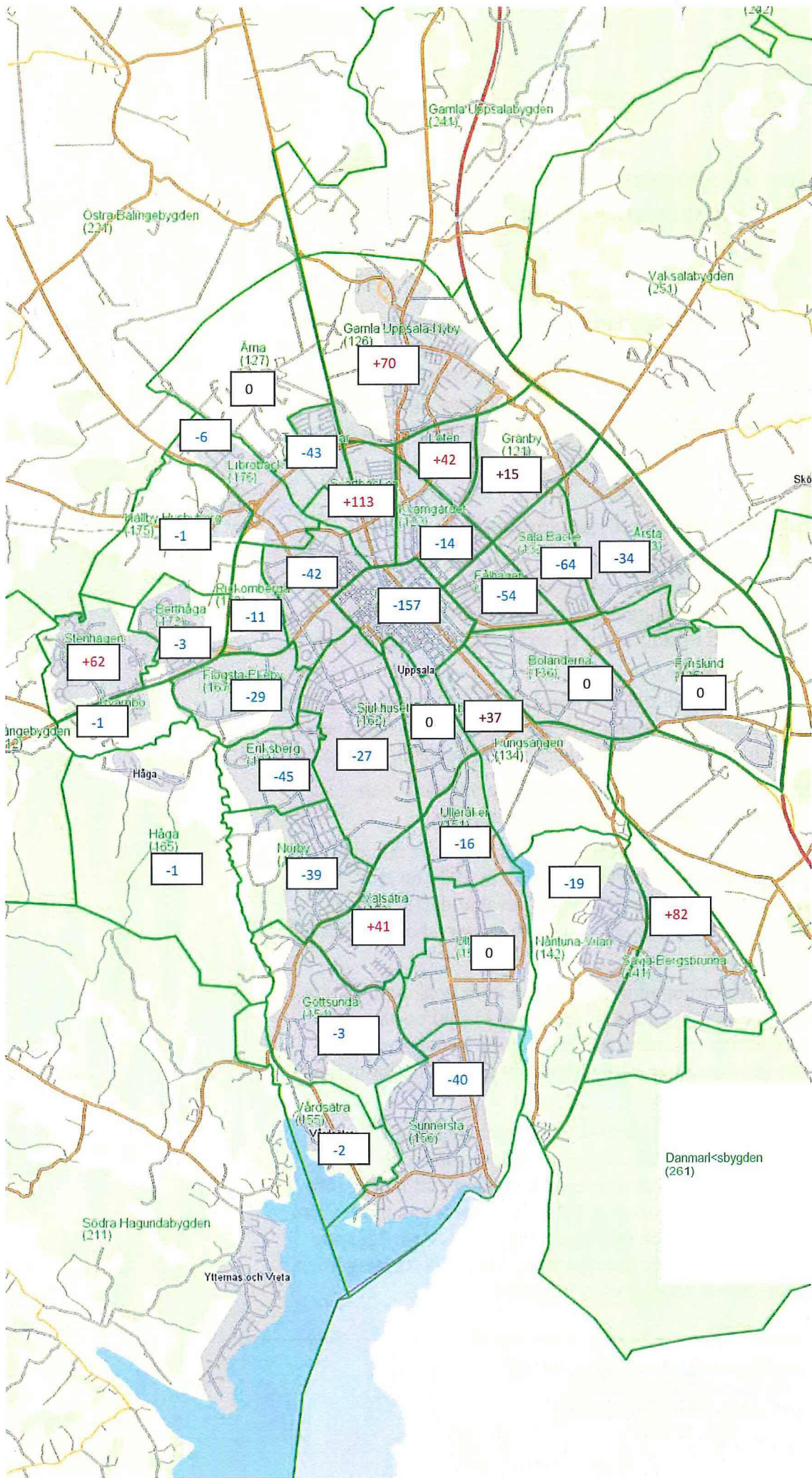
I dagsläget finns planer på att bygga vård- och omsorgsbostäder både i Kvarngärdet och i Sala backe. Detta kan förhoppningsvis bidra till att uppnå en mer balanserad situation när det gäller vård- och omsorgsbostäder inom den östra delen av tätorten.

På längre sikt pågår utvecklingsprojekt i flera delar av staden där vård- och omsorgsbostäder kommer att behöva ingå som en del i planeringen.

Ett planprogram i Eriksberg tas fram med förtätning/nybyggnation av ett antal tusen bostäder. Eriksberg och intilliggande områden väntas redan år 2020 ha ett betydande underskott av lägenheter. Äldreförvaltningen bevakar därför denna utbyggnad noga för att möjliggöra utbyggnad av vård- och omsorgsbostäder inom området både på kort och på lång sikt.

I de södra delarna av staden tas en fördjupad översiktsplan fram benämnd "Södra staden". Inom denna planeras för en utbyggnad av uppemot 25 000 bostäder fram till år 2050, främst inom delområden Ultuna och Ulleråker. En beredskap måste därför finnas för en successiv utbyggnad av vård- och omsorgsbostäder inom dessa delområden inom de närmaste decennierna.

Situationen i innerstaden stämmer till viss eftertanke. Vid planläggning i innerstaden bevakar äldreförvaltningen alltid möjligheterna till vård- och omsorgsbostäder inom området. Samtidigt är utmaningarna stora i att möjliggöra detta i den täta och högt exploaterade innerstaden. Ett komplement kan därför vara att säkerställa att det finns gott om vård- och omsorgsbostäder inom närliggande områden. Ett exempel på detta redan idag är Svartbäcken, med Karl-Johansgården och Västergården som finns placerade relativt nära innerstaden.

Bilaga 3: Metod för beräkning av delgeografiskt behov av lägenheter inom vård- och omsorgsboende

Samma principer för beräkning av det delgeografiska behovet av lägenheter inom vård- och omsorgsboende har gjorts både inom staden och på kommunens landsbygder. Utredningen har genomförts utifrån demografisk statistik på kommunens delområden (nyckelkodsområden nivå 3). Behovsbedömningen har gjorts för år 2020. Att göra längre behovsframskrivningar har inte varit möjligt då statistiskberäkningar för kommunens delområden endast finns framtagna för de närmaste fem åren.

För varje delområde har antalet personer 80 år och äldre år 2020 multiplicerats med 14,4 procent som är den täckningsgrad för denna åldersgrupp i särskilt boende som finns angiven i nämndens bostadsförsörjningsplan. Till detta tillkommer behovet av vård- och omsorgsbostäder för personer yngre än 80 år. På samma sätt som i nämndens bostadsförsörjningsplan har i denna behovsberäkning antagits att denna åldersgrupp år 2020 utgör 25 procent av det totala behovet av lägenheter i vård- och omsorgsboende.

Det beräknade behovet av lägenheter i vård- och omsorgsboende har därefter relaterats till de lägenheter som idag finns tillgängliga i respektive delområde för att beräkna hur ”nettot” av lägenheter förväntas se ut i kommunen olika delar.

